

ció espanyola són errònies, ens ho demostressin i les modifiquéssim. Només demanem una legislació que permeti a una empresa de reestructurar-se si ho necessita, perquè si és tan complicat al final l'empresa acaba tancant. En definitiva, que les condicions objectives d'acomiadament siguin claríssimes per la via legal i també en els convenis. Quan una empresa produeix 100 i de cop i volta passa a 50, no té més remei que acomiadar el 50% del personal, perquè, si no, s'enfonsa. Aquesta és la realitat, i s'ha de viure amb aquesta realitat i no amb la teoria.

—**Creieu que serà possible un acord social entre empresaris i sindicats per a una reforma laboral sense que hi hagi d'intervenir l'estat?**

—M'agradaria que fos així, però si finalment no hi ha acord, haurà d'actuar, perquè el temps ens va contra. Foment resta oberta a la negociació, però les xifres són les que són i no podem perdre més temps a resoldre el greu problema que tenim.

**“Si creuen que la solució per al 2010 és recaptar més apujant impostos, van errats”**

—**Abans dèieu que l'administració sembla que no s'hagi assabentat de la crisi. Però ha apujat l'IVA del 16% al 18%. Apujar impostos relacionats amb el consum en un moment en què precisament cal reactivar el consum és una bona idea?**

—Apujar impostos hauria de fer-se en cas que s'hagués produït una caiguda de la recaptació d'impostos brutal el 2009, i no és el cas. Si la solució per al 2010 és recaptar més apujant impostos d'aquesta classe, van errats, perquè no condueix enlloc. És molt millor que les empreses guanyin molts diners, i que no es preocupin, que aleshores es dispararà l'impost de societats. Això és economia d'oferta, però és fàcil de dir-la i difícil d'aplicar-la.

*Gemma Aguilera*

## “Nosaltres no hem demanat l'acomiadament lliure”

Com a president de la Confederació Empresarial Valenciana, José Vicente González (València, 1946) proposa de reprendre el diàleg social i alhora demana que no es demonitzen els empresaris.

**Per què cal una reforma laboral?**

—Cal una reforma perquè el nostre sistema laboral no és homològic al de la resta d'Europa. El nostre sistema és moltíssim més rígid. I sobretot em preocupa que al nostre sistema laboral coexisteixen dues menes de treballadors: uns que tenen uns drets molt superiors als d'alguns altres països europeus i uns que pràcticament no tenen drets. Cal un sistema laboral que satisfaci les exigències de l'economia mundial i de la globalització. Sóc un gran partidari del sistema de *flexigüretat* que apliquen els països nòrdics. Allí dona uns resultats molts positius.

—**Però és complicat que la flexigüretat pugui donar resultats positius, perquè ací no hi ha les mateixes prestacions socials que als països nòrdics.**

—La *flexigüretat* requereix una despesa pública molt alta. Al cap i a la fi, es basa a dir que no es pot garantir l'ocupació per a tota la vida i, per tant, hem d'intentar garantir l'*ocupabilitat*. Jo, com a empresari, no sé si podré comptar amb vós d'ací a dos anys perquè el mercat és molt canviant, però he de garantir que, si no podeu continuar treballant amb mi, trobareu una altra feina fàcilment, perquè teniu les capacitats que requereix el mercat laboral. Aquesta formació continuada del treballador és un dels nostres punts febles. Parlem d'instal·lar un sistema nou. És veritat que la nostra situació no és equiparable a la dels països nòrdics. Però quan ens trobem que tenim una taxa de desocupació que duplica la resta dels països del nostre entorn, alguna cosa s'hi deu haver de fer. Cal no oblidar que quan

ací tot anava com una seda, ara fa dos o tres anys, teníem una desocupació que duplicava la del nostre entorn. En una situació com aquesta, cal assegurar-se a parlar i buscar-hi solucions. No es pot dir: “D'això no en parlem.”

—**Però per què la patronal defensa ara amb tanta vehemència la urgència de reformar el mercat laboral, si fa tres anys ningú no en parlava?**

—Fa tres anys quasi ningú no parlava de quasi res. No tan sols la patronal. Jo sé que no és lògic i ni tan sols és sensat, però és una constant de l'ésser humà: només anem per feina quan hi ha urgències. Seria més intel·ligent de posar-s'hi quan no hi ha cap problema.

—**Reclameu un mercat laboral més flexible. Què enteneu per flexibilitat?**

—Per a mi, *flexibilitat* són moltes coses que no tenen a veure amb l'acomiadament lliure. Ací s'ha fet una reducció a l'absurd. Nosaltres no hem demanat l'acomiadament lliure. Què és flexibilitat? És tan simple com que si sóc empresari d'una companyia que sap que a principi d'any tindrà una càrrega reduïda de feina, pugui parlar amb els treballadors i acordar-hi de fer mitja jornada els quatre primers mesos de l'any i després, els altres quatre, treballar la jornada normal i una miqueta més. Es tracta d'adaptar-se al mercat. Això és un exemple. I n'hi ha molts més. Si tinc gent que fa una funció determinada i, per l'evolució tecnològica, aquesta funció deixa de ser utilitzable, flexibilitat és poder donar formació a la gent perquè pugui passar a un altre lloc de feina que té més utilitat en aquests moments.

—**La patronal vol introduir un con-**



**tracte que té una indemnització de vint dies. Com beneficia això el treballador?**

—Nosaltres mai no hem dit que vulguem tocar els contractes que hi ha actualment en vigor, que tenen una indemnització de 45 dies per any treballat amb un màxim de 42 mensualitats. No sé de cap país que tinga un contracte d'aquesta mena. Què hem de fer? En aquest país tenim i tindrem sempre una quota de temporalitat més elevada que uns altres països europeus perquè a la nostra economia té molt de pes el sector turístic, que demana una oferta estacional, i el sector de la construcció, que se serveix dels contractes temporals. Sempre tindrem més temporalitat que a Europa, però no és normal que en tinguem el doble o el triple.

A mi no m'agrada tenir treballadors temporals, perquè em costa molt formar-los i, quan s'han format, no vull que se'n vagen, vull retenir-los. Per a això, he de tenir un contracte que em permeta de retenir-los d'una manera raonable.

—**Hi ha empresaris que encadenen contracte temporal rere contracte temporal i creen situacions abusives.**

—Sens dubte. Però per què no protesten els sindicats contra això? Jo hi estaria d'acord.

—**Ja es queixen, i molt...**

—Entre més objectius, pretenem eliminar aquesta mena de coses. Doneu a les empreses un contracte raonable i actuaran d'una manera raonable. O creieu que els empresaris d'ací són diferents dels alemanys o dels holandesos? Més o menys som iguals. Per què ells fan més contractes fixos més que no pas nosaltres? Alguna cosa deu fallar, no?

—**I què falla?**

—Falla que no hi ha un contracte fix amb una indemnització raonable.

—**Dieu que l'acomiadament és molt car. Els sindicats diuen que són cars quan es produeixen de manera impropedent.**

—Són 45 dies amb 42 mensualitats de màxim. A Europa són 20 dies i un màxim de 12 mensualitats. Això ens col·loca en una situació molt diferent. Anem a la pràctica. Què ha passat? Que en una situació de crisi, les empreses no tenen tanta feina com voldrien i no tenen activitat per a tota la plantilla. Com s'ha regulat aquesta dicotomia? Com

en uns altres països, amb reduccions de jornada? No, s'ha regulat acomiadant els treballadors temporals, que són els que els empresaris poden acomiadar, encara que en ocasions siguin més necessaris que els fixos. Això no és bo per a ningú, tampoc per als treballadors. Hi ha molt a negociar. Ara bé, no es pot dir: "D'açò no parlem". —**Els més crítics diuen que cada volta que hi ha una reforma laboral augmenta la precarització dels treballadors.**

—Bé, doncs que proposen coses que vagen contra aquesta precarització. Nosaltres no som partidaris del contracte precari.

Concentrem l'entrevista en la qüestió de la reforma del mercat laboral, però no és l'única reforma que fa falta ni la més important. Som davant una situació que exigeix un canvi de model. Hem de canviar moltes coses, no tan sols en l'àmbit laboral. Però el mercat laboral també. Em fa la sensació que els sindicats estan disposats a parlar de tot tret de la reforma laboral.

—**Els empresaris estan disposats a parlar de la deficiència d'inversió en R+D, els índexs de productivitat**

**baixos i més assignatures pendents? Fins a quin punt els empresaris són coresponsables de l'actual model econòmic?**

—És clar que en som coresponsables. Ara bé, quan hi ha una situació de crisi, la cosa més fàcil és donar-ne la culpa a algú. No podem entrar en eixe discurs fàcil. És clar que som conscients que cal fer una inversió molt important en innovació, en R+D..., però això exigeix que tothom vaja en la mateixa línia.

**—Hi ha hagut empreses innovadores al País Valencià, els darrers anys?**

—Moltíssimes. La major part de les empreses. Girem la truita: les que no innoven ja no existeixen. Tots hem de ser conscients que hem de ser competitius. És clar que les empreses hem de ser competitives, però també les persones, i això exigeix formació permanent i que l'administració i les empreses donen les facilitats perquè la gent es forme.

**—Parlàveu d'empreses que no han estat competitives. Els darrers anys hem vist moltes empreses dedicades a la construcció que han desaparegut.**

—Hi teníem un excés, en aquest sector. Tots els estudis seriosos sobre l'habitatge parlaven d'un mercat natural entre 400.000 i 500.000 habitatges per any i ací se'n construïen fins a 800.000. A vegades s'ha construït sense respectar el territori. Hi ha hagut anys de fase especulativa. Ara bé, hi ha hagut grans especuladors, però també molts petits especuladors. Hi ha hagut molta gent que ha donat paga i senyal quan el pis era en plànol amb la perspectiva de doblar després el preu.

Dit això, és un error de demonitzar la construcció perquè sempre serà un sector de primera fila. En uns altres països representa el 4% o 5% del PIB, però ací sempre serà més, perquè tenim bones costes i un clima que atrau gent. Igual que hi ha més cases a València que no a Sòria. El que no pot ser és que represente el 16% del PIB. Això era un desfici. Això es va corregint, però l'activitat constructora continuarà tenint força quan tot açò s'haja calmat. I això és desitjable, perquè té un efecte expansiu en els sectors industrials.

**—Molts experts van advertir del pes excessiu que assumia el sector. Ningú no en va fer cas.**

—Jo també ho vaig preveure amb antelació. Hem entrat en una espiral de

més, més i més i, quan s'hi entra, no és fàcil d'eixir-ne.

**—Hi ha autocrítica entre els empresaris? Es van pagant els excessos?**

—Crec que sí. En el món empresarial, quan un comet un excés en general ho paga de la seua butxaca, cosa que no passa amb les errades polítiques, que es paguen amb els diners de tots.

**—L'empresari valencià s'havia caracteritzat pel caràcter emprendedor. No obstant això, hi ha gent que té la sensació que en l'última dècada s'ha deixat meravellar pels diners fàcils.**

—Què enteneu per diners fàcils?

—Especulació.

—No negaré que ha hi hagut alguna cosa d'això, però crec que ha estat només un percentatge. Fins i tot hi ha hagut gent amb experiència que ha desviat l'interès cap al sector immobiliari i que ara és molt difícil de recuperar. Això és un problema. Però crec que la major part dels empresaris valencians continuen essent com han estat sempre i continuen tenint el mateix ànim i les mateixes ganes. I estic convençut que ens n'eixirem.

**—Diríeu que hem passat el pitjor?**

—No ho sé. Crec que hem passat el moment de caiguda més forta de la crisi. Encara no hem arribat al fons, però hi som a prop.

**—Una de les vostres queixes l'any passat era que els bancs havien tancat l'aixeta. S'ha solucionat, això?**

—S'ha millorat, per bé que millorar això tampoc no era difícil. Ara la cosa no és tan difícil com a final d'any, però continua essent un problema molt important, sobretot per a les pimes. Em preocupa que tanquen empreses perfectament viables per falta de finançament, i això encara és un problema.

**—Aquesta crisi és una cura d'humilitat?**

—Hauria de ser-ho. Aquesta crisi és originada en pensaments absolutament absurds: d'una banda, vam pensar que es podia créixer permanentment; d'una altra banda, aquest creixement es basava en un pensament neoconservador enormement perniciosos que diu que el mercat ho resol tot. Això no és veritat. Hem viscut una cursa d'ambició desmesurada, d'avarícia i d'irresponsabilitat. No és roí que a aquestes coses s'hi posen límits.

*Violeta Tena*

**Què en pensau, que el govern espanyol hagi apujat l'IVA l'endemà del dia que la CAEB demanà que aquest impost es mantingués a les Balears, seguint l'exemple de les illes gregues, que el tenen més baix que no al continent?**

—La primera cosa que cal dir és que aquest augment de l'IVA no és cap solució per a la crisi. Per ventura no l'agreuja, en general, però de segur que no beneficiarà l'economia. A cap país europeu ni del món les crisis no es resolen amb pujades d'imposts. D'una altra banda, s'ha de tenir present que l'IVA grava tothom, indistintament dels ingressos. És important de ressenyar-ho, perquè almanco a curt termini originarà una reducció del consum. I a termini mitjà i llarg ja ho veurem. No hi ha cap dubte que la reducció del consum no ajuda gens a la recuperació econòmica.

**—I com pot afectar les Balears aquest augment?**

—Les Balears tenen una peculiaritat important, que és que som una comunitat bàsicament de serveis. Una part d'aquests serveis són turístics, la majoria dels quals eren gravats amb un 7%, que ja és un IVA superior al que paguen en uns altres països, i ja no parl de les illes gregues. Però sobretot cal entendre que a hores d'ara els contractes amb els grans majoristes per a la temporada alta del 2010 ja s'han fet, impostos inclosos. És a dir, que la pujada d'un punt repercutirà directament i exclusivament sobre les empreses balears que l'hauran d'assumir. Ja d'entrada, doncs, saben que perdran aquests diners de resultes de l'augment de la despesa, que repercutirà en el compte de resultats globals. I això en una situació, la turística, que és complicada. A més, no sembla gaire lògic que s'imposi la puja l'1 de juliol del 2010, perquè voldrà dir que l'empresa haurà de fer pagar al client dos IVA diferents entre el 30 de juny i l'endemà. Per tot això, demanam que almenys s'esperi a final de la pròxima temporada alta. De tota manera, nosaltres insistim que només tenint una fiscalitat pròpia podrem evitar problemes com aquests, però pareix que a ningú no li interessa d'escoltar-nos...

**—Com avaluem en general la pujada d'imposts que ha anunciat Za-**